

SA Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatusele

Pöördumine

16.sept. pöördumises juhtisime Teie tähelepanu anesthesioloogia ja intensiivravi kliinikust lahkuvale ja töökoormust vähendavale õenduskoosseisule. Probleem on veelgi süvenenud. Peagi oleme olukorras, kus peame vähendama intensiivraviosakondades avatud voodikohti ning piirama plaanilist tööd operatsioonitubades, kuna ei suuda kvalifitseeritud tööjõu puuduse tõttu tagada kvaliteetset arstiabi.

Seoses eelseisvate läbirääkimistega uute kollektiivlepingute sõlmimiseks soovime palga ennistamist vähemalt samale tasemele, mis oli enne 2009. aasta septembris jõustunud lisakokkulepet. Vastavalt 2009. aasta septembrist jõustunud kollektiivleppe lisale langes anesthesioloogia ja intensiivravi kliinikus töötavate õdede ja hooldajate põhipalk 6,5 (0,42 €) kuni 8,5 (0,54 €) krooni ühe töötunni kohta. Võttes aluseks 7-tunnise tööpäeva ühe kuu normtunnid, kaotas/kaotab II kvalifikatsiooniastmega õde 890,8 (56,93 €) krooni kuus. Tulenevalt Eesti Vabariigi Töö- ja puhkeaja seaduse muudatustest kadus soodusajaga töötamine anesthesioloogia ja intensiivravi kliinikus, mistõttu lisandus igale töötajale 20 lisatundi kuus niigi kärbitud tunnihindega. See oli töötajate jaoks otsene palgalangus 8,6 % (võttes aluseks II kvalifikatsiooniastme tunnitasu). Hooldajatel/ põetajatel kärbiti tunnitasu 3,5 (0,22 €) (hooldajal) – 5 (0,32 €) (põetajal) krooni, mis teeb hooldajatel reaalseks palgalanguseks 12 % ja põetajatel 12,8 %. Langenud töötasu on selge põhjus personali lahkumisele AI kliinikust. Ootame jätkuvalt oma palga ennistamist vähemalt samale tasemele, nagu see oli 2009. aastal enne kärpeid.

Loodame, et jätkub intensiivsustasu maksmine meie kliiniku töötajatele (2007. aastast oli see 10 (0,64 €) krooni tunni pealt vastavalt põhikoormusele), mis motiveeriks inimesi tulema tööle suurema intensiivsusega osakonda ning sinna ka jääma. Intensiivsustasu peab olema võrdne protsent nii arstile, õele kui ka hooldajale. Praegu on anesthesioloogia ja intensiivravi kliinikus arstide intensiivsustasu 25 % palgast, õed ja hooldajad saavad iga töötatud põhitöö tunni pealt 10 krooni (0,64€), mis teeb õdedele intensiivsustasuks 13,9 %, hooldajatele 26,7%.

Probleemid

Soovime juhtida Teie tähelepanu olukorrale, mis on tekkinud seoses kvalifitseeritud õendus-/hoolduspersonali lahkumisele anesthesioloogia ja intensiivravi kliinikust. Kolleegide lahkumine toob täitmata ametikohtade tõttu kaasa suurema töökoormuse kuni uute töötajate leidmise ning väljaõpetamiseni, samuti suure vastutuse uute töötajate väljaõppe korraldamisel ja läbiviimisel. Kliinikus vältab stažööriõpe neli kuud ning sageli jääb sellest ajast väheks, et nõutud spetsiifilisi töövõtteid omandada. Samuti pole garantiid, et stažöörist saab tulevane kolleeg. Sageli tunnistatakse, et töö on liiga raske ja pingeline, vastutus suur ning palk pole proportsioonis tehtava töö ja vastutusega. Minnakse tööle teistesse osakondadesse või siirduakse välisriiki, kus töötasu märgatavalt kõrgem ja/või töö intensiivsus oluliselt väiksem. AI kliiniku 225,5 õe ametkohast on hetkel täitmata 15,25 kohta, 29,25 ametikohtadest on täidetud abiõdedega.

Erakorralise meditsiini osakonnas on pöördumiste arv kasvanud ligi 10 % võrreldes eelmise aastaga. Üldanesthesioloogia osakonnas näitab narkooside arv kasvutrendi. 2011. aastal suureneb anesteesiaste arv ligi 7 % võrreldes 2010. aastaga. Pulmo- ja neurointensiivravi osakondades on suurenenud ravitud patsientide arv. Üldintensiivravi osakonnas on 2011. aastaks prognoositav kõigi aegade suurim hemodialüüsi protseduuride arv. Ravikvaliteedi tagamisel on personali motiveeritus võtmeküsimus. Seetõttu soovime oma pöördumisega juhtida tähelepanu õdede töö suuremale väärtustamisele ning taotleme anesteesia-intensiivraviõdede ning põetuspersonali töö tasustamist vähemalt samadel alustel, mis olid enne 2009. aasta septembri palgaleppe muudatusi. Õdede töö väärtus pole vähenenud, vaid vastupidi, tõuseb iga aastaga. Anesthesioloogia, intensiivravi ja erakorraline meditsiin areneb pidevalt, järjest võetakse kasutustele uusi ravimeetodeid ja tehnikaid. Patsientide ravi on üha keerulisem ja komplekssem. Õed peavad pidevalt omandama uusi teadmisi ja oskusi, et uute tehnoloogia arengu ja kõrge nõudmistega sammu pidada. Samas jääb kogunud ja hea väljaõppega anesteesia- ja intensiivraviõdede arv järjest väiksemaks, mida ei saa tähelepanuta jätta.

Anesthesioloogia- intensiivravi kliiniku Vanemõdede Nõukogu.